

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

03.07.2026

с.Старое Дрожжаное

КАРАР

№ 296

2026 елга һәр гаилә әгъзасына яисә
ялгыз яшәүче гражданга туры килә
торган керемнең һәм гаилә әгъзалары
яисә ялгыз яшәүче граждан
милкендәге һәм салым салынырга
тиешле мөлкәт хакының максималь
күләмен билгеләү турында

Россия Федерациясе Торак кодексының 49,50,51 статьялары, «Социаль
файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча
гражданның аларга торак урыннары бирү хокукларын гамәлгә ашыру
турында» 2015 елның 16 мартындагы 13-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы
законы, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Иске
Чүпрәле авылында торак урыннарның бер квадрат метры хакының уртача
күрсәткечен билгеләү буенча тикшеренү нәтижәләрен исәпкә алып, һәр гаилә
әгъзасына яисә ялгыз яшәүче гражданга туры килә торган керемнең һәм гаилә
әгъзалары яисә ялгыз яшәүче граждан милкендәге һәм салым салынырга
тиешле мөлкәт хакының максималь күләмен билгеләү методикасы, «Татарстан
Республикасы Бәяләүчеләр берлеге» коммерцияле булмаган партнерлыгының
Эксперт-киңәшчесе советы тарафыннан башкарылган эш нәтижәләре («Бәяләр
диапазонын билгеләү турында» 2026 елның 17 февралендәге 64 номерлы
«Татарстан Республикасы Бәяләүчеләр берлеге» коммерцияле булмаган
партнерлыгының хаты) нигезендә Татарстан Республикасы Чүпрәле
муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ:**

1. 2026 елга гражданның наем шартнамәләре буенча торак урыннар
бирелүгә мохтажлар дип тану максатларында исәп-хисап нигезендә һәр гаилә
әгъзасына яисә ялгыз яшәүче гражданга туры килә торган керемнең максималь
күләмен түбәндәге максималь күләмен билгеләргә (1 нче кушымта):

1.1. Ялгыз яшәүче граждан өчен - 34 805,78 сум;

1.2. Ике кешедән торган гаилә өчен - гаиләнең һәр әгъзасына 36 403,35
сум;

1.3. Өч һәм аннан да күбрәк кешедән торган гаилә өчен – гаиләнең һәр
әгъзасына 38 533,45 сум;

Әлеге қарарның гамәлдә булуы 2026 елның 1 гыйнварыннан барлықка қилгән хоқук мөнәсәбәтләренә кагыла.

3. Әлеге қарарны Татарстан Республикасы хоқуқый мәғлұматының рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чығарырга һәм Чүпрәле муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Әлеге қарарның үтәлешен тикшереп торуны Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты Житәкчесенә инфраструктур үсеш буенча урынбасары Р.Р. Баһаутдиновқа йөкләргә.

Башкарма комитет Житәкчесе

Р.И. Мөхәммәтжанов

Һәр гаилә әгъзасына яисә ялгыз яшәүче гражданга туры килә торган керемнен
һәм гаилә әгъзалары яисә ялгыз яшәүче граждан милкендәге һәм салым
салынырга тиешле мөлкәт хакының максималь күләмен билгеләү методикасы

1. Аренда килешүләре буенча торак урыннар бирү нормасы буенча торак
урыннар сатып алуның базар бәясенә исәп - хисап күрсәткече (алга таба исәп-
хисап күрсәткече) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$\text{СЖ} = \text{НП} \times \text{РС} \times \text{РЦ},$$

кайда:

СЖ - исәпләнгән күрсәткеч;

НП-муниципаль берәмлектә бер гаилә әгъзасына торак урыны бирү
нормасы;

МС - гаилә әгъзалары саны;

РЦ - торак урын мәйданының бер квадрат метрының муниципаль
берәмлекнең уртача шартларына һәм коммуналь хезмәтләр белән тәмин
ителешкә туры килә торган уртача исәп-хисап базар бәясе, ул Татарстан
Республикасында Иске Чүпрәле авылы буенча торак урын сатып алуга түләүсез
субсидияләрне исәпләү өчен тиешле федераль башкарма хакимият органы
тарафыннан билгеләнгән гомуми мәйданның бер квадрат метрының уртача
базар бәясеннән артмый Чүпрәле муниципаль районының уртача исәп-хисап
бәясе 42 602,00 сум тәшкил итә.

а) ялгыз яшәүче гражданның өчен:

$$\text{СЖ} = 33 \times 42\,602,00 = 1\,405\,866,00 \text{ сум}$$

б) ике кешелек гаиләгә:

$$\text{СЖ} = 42 \times 42\,602,00 = 1\,789\,284,00 \text{ сум}$$

в) өч кешедән торган гаиләгә:

$$\text{СЖ} = 18 \times 3 \times 42\,602,00 = 2\,300\,508,00 \text{ сум}$$

г) дүрт кешедән торган гаиләгә:

$$\text{СЖ} = 18 \times 4 \times 42\,602,00 = 3\,067\,344,00 \text{ сум}$$

д) биш кешелек гаиләгә:

$$\text{СЖ} = 18 \times 5 \times 42\,602,00 = 3\,834\,180,00 \text{ сум}$$

е) алты кешелек гаиләгә:

$$\text{СЖ} = 18 \times 6 \times 42\,602,00 = 4\,601\,016,00 \text{ сум}$$

ж) жиде кешелек гаиләгә:

$$\text{СЖ} = 18 \times 7 \times 42\,602,00 = 5\,367\,852,00 \text{ сум}$$

3) сигез кешедән торган гаиләгә:

$$\text{СЖ} = 18 \times 8 \times 42\,602,00 = 6\,134\,688,00 \text{ сум.}$$

2. Гаилә әгъзалары яисә ялгыз яшәүче граждан милкендәге һәм салым

салынырга тиешле мөлкәт хакының максималь күләме СЖ исәпләү күрсәткеченә тигез итеп кабул ителә.

Граждан гаиләсенә һәр әгъзасына туры килә торган уртача айлык жыелма керемнең максималь күләме түбәндәгечә билгеләнә:

1) торак урыны сатып алу өчен ипотека кредиты алу мөмкинлегенә булган шәһәрләрдә, гаиләнең һәр әгъзасына туры килгән уртача айлык гомуми керем дәрәжәсеннән чыгып, агымдагы шартларда банктан ипотека кредиты алу өчен, торак урыны сатып алу өчен, СЖның исәп-хисап бәясе буенча, формула буенча билгеләнә:

$$ПД = 0,7 \times СЖ \times ПС / \left(1 - (1 + ПС)^{КП} \right) / (0,25 \times РС),$$

кайда:

ПД - һәр гаилә әгъзасына туры килә торган һәм СЖ исәпләү бәясе буенча торак урын сатып алу өчен агымдагы шартларда банкта ипотека кредиты алу өчен кирәкле уртача айлык жыелма керемнең максималь күләме;

СЖ - исәпләнгән күрсәткеч;

ПС-айлык кредит буенча процент ставкасы (унарлы вакланма);

КП - кредитның бөтен срогында кредит буенча түләүләрнең гомуми саны (айлар саны);

МС - гаилә әгъзалары саны;

0,7- кредит суммасы һәм фатир бәясе;

0,25 - кредит буенча түләүнең гаилә айлык жыелма керемгә белән нисбәте;

2) торак урыны алуга ипотека кредиты алу мөмкинлегенә булмаган муниципаль берәмлекләрдә - гаиләнең һәр әгъзасына туры килә торган һәм торак урыны алуга акча туплау өчен кирәк булган уртача айлык гомуми керем күләменнән чыгып, муниципаль берәмлектә билгеләнгән тупланмаларның уртача чорын исәпкә алып, торак урыны алуга уртача көтү вакытына тиң кабул ителә социаль наем шартнамәсе буенча муниципаль торак фонды биналары. Шулай ук вакытта тупланмаларның Татарстан Республикасында минималь куллану бюджетының уртача зурлыгына тигез яисә кимрәк керем булганда житештерелә алмавы исәпкә алына.

Һәр гаилә әгъзасына туры килә торган уртача айлык жыелма керемнең максималь күләмен билгеләү өчен түбәндәге формула кулланыла:

а) социаль файдаланудагы торак фонды милекчесе үзенә караган биналарны наемга тапшырудан керем алырга планлаштырса:

$$ПД = (СЖ / ПН) / РС + ПБ \times 1,02,$$

кайда:

ПД - гаиләнең һәр әгъзасына туры килә торган уртача айлык керемнең максималь күләме;

СЖ - исәпләнгән күрсәткеч;

ПН - туплануларның билгеләнгән чоры (айлар саны);

МС - гаилә әгъзалары саны;

ПБ - жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән бер кешегә керемнең уртача айлык минималь дәрәжәсе (бер типтагы гаилә әгъзасына

минималь куллану бюджеты);

б) социаль файдаланудагы торак фонды милекчесе үзенә караган биналарны наемга бирүдән керем алырга ниятләмәсә (торак дәүләт һәм муниципаль торак фондларыннан бирелгән очракта):

$$\text{ПД} = (\text{СЖ} / \text{ПН}) / \text{РС} + \text{ПБ},$$

кайда:

ПД - гаиләнең һәр әгъзасына туры килә торган уртача айлык керемнең максималь күләме;

СЖ - наем шартнамәсе буенча торак урын бирү нормасы буенча торак урын сатып алуның базар бәясенә исәп-хисап күрсәткече;

ПН - туплануларның билгеләнгән чоры (айлар саны);

МС - гаилә әгъзалары саны;

ПБ - жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән бер кешегә керемнең уртача айлык минималь дәрәжәсе (бер типтагы гаилә әгъзасына минималь куллану бюджеты).

Һәр гаилә әгъзасына яисә ялгыз яшәүче граждандың туры килә торган керемнең максималь күләмен исәпләү

1 табл.

НП - торак урыны нормасы (кв. м)	СЖ - торак урын сатып алуның базар бәясе (СЖ = РС × НП × РЦ) (сум).	МС - гаилә әгъзалары саны;	РЦ-1 кв.м торак бинаның базар бәясе (сум)	ПС - айлык кредит буенча процент ставкасы, %	ПН - тупланмаларның билгеләнгән чоры	ПБ - гаиләгә уртача айлык минималь керем дәрәжәсе	Кредит суммасы һәм фатир бәясе	Кредит түләү коэффициенты айлык керемнәр белән	ПД - гаиләнең һәр әгъзасына туры килә торган уртача айлык керемнең максималь күләме:
			42 602,00	15/100/12	240		0,7	0,3	
33	1 405 866,00	1	42 602,00	0,0125	240	34 805,78	0,7	0,3	34 805,78
42	1 789 284,00	2	42 602,00	0,0125	240	72 806,70	0,7	0,3	36 403,35
54	2 300 508,00	3	42 602,00	0,0125	240	115 600,35	0,7	0,3	38 533,45
72	3 067 344,00	4	42 602,00	0,0125	240	154 133,80	0,7	0,3	38 533,45
90	3 834 180,00	5	42 602,00	0,0125	240	192 667,25	0,7	0,3	38 533,45
108	4 601 016,00	6	42 602,00	0,0125	240	231 200,70	0,7	0,3	38 533,45
126	5 367 852,00	7	42 602,00	0,0125	240	269 734,15	0,7	0,3	38 533,45
144	6 134 688,00	8	42 602,00	0,0125	240	308 267,60	0,7	0,3	38 533,45

3. Гаилә әгъзаларының яисә ялгыз яшәүче гражданның наем шартнамәсе буенча торак урын бирү нормасыннан түбән булмаган күләмдә торак урын сатып алу өчен житмәгән акчалары түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$$\text{ПЖ} = \text{СЖ} - \text{И},$$

кайда:

ПЖ - торак бинага акча ихтыяжлыгы;

СЖ - исәпләнгән күрсәткеч;

И - гаилә әгъзалары яки ялгыз яшәүче гражданин милкендә булган һәм салым салынырга тиешле, гражданның яллау килешүләре буенча торак урыннары бирүгә мохтажлар категориясенә кергәндә исәпкә алына торган мөлкәтнең бәясе күләме.

4. Ипотека кредитын алу мөмкинлеген бәяләү түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$$\text{ПЛТ} = \text{ПЖ} \times \text{ПС} / \left(1 - (1 + \text{ПС})^{-\text{КП}} \right),$$

кайда:

ПЛТ - ипотека кредиты буенча айлык түләү суммасы;

ПЖ - торак бинага акча ихтыяжлыгы;

ПС-айлык кредит буенча процент ставкасы (унарлы вакланма);

КП - кредит буенча түләүләрнең гомуми саны (айлар саны).

5. Гаиләнең П/ДС, О/ДС, ПЖ/СЖ коэффициентларын кулланып, ай саен ПЛТ күләмендә кредит каплау мөмкинлеге:

1) П / ДС ≤ 30%,

кайда:

П - бурыч буенча айлык түләү һәм ипотека кредиты (ПЛТ) буенча процент түләүне, мөлкәткә салымнар буенча айлык түләүләр, күчемсез мөлкәтне иминләштерү, шулай ук заем алучының гомерен иминләштерү буенча айлык түләүләр, заем алучының торак чыгымнары;

ДС - гаиләнең уртача айлык жыелма кереме (керем салымыннан тыш);

2) О / ДС ≤ 40%,

кайда:

О - кредит (П) түләүгә бәйле чыгымнарны да кертеп, айлык мәжбүри түләүләрнең гомуми суммасы, шулай ук заем алучының озак вакытлы (кагыйдә буларак, бер елдан артык) йөкләмәләре (куллану кредитлары, башка бурыч йөкләмәләре, шулай ук алиментлар һәм башка даими мәжбүри түләүләр, тәрбиячеләр тотуга, сәламәтлеккә медицина иминләштерүенә яисә пенсия тупланмаларына (контрактлар һәм шартнамәләр нигезендә өстәмә рәвештә), күчемле һәм күчемле һәм күчемсез мөлкәтне иминләштерүгә бәйле булган башка даими мәжбүри түләүләрнең гомуми суммасы);

ДС - гаиләнең уртача айлык жыелма кереме (керем салымыннан тыш).

6. Торак урын сатып алуга житмәгән акчаларны туплау буенча гаиләнең мөмкинлеге түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$$H = (ДС - СПБ) \times ПН,$$

кайда:

Н - билгеләнгән чорда мөмкин булган гаилә тупланмалары күләме;

ДС - гаиләнең уртача айлык гомуми кереме;

СПБ - гаиләгә исәпләгәндә уртача айлык минималь керем дәрәжәсе (бер типтагы гаилә әгъзасына минималь куллану бюджеты күләме гаилә әгъзалары санына чыгып исәпләнә);

ПН - туплануларның билгеләнгән чоры (айлар саны).

7. Гражданны наем шартнамәләре буенча торак урыннар бирелүгә мохтаж дип тану турындагы карар түбәндәге очракларда кабул ителә:

1) житми торган акчаларның күләме гаиләнең аларны туплау мөмкинлегеннән артып китсә ($\text{ПЖ} > H$), ә гаиләнең бер әгъзасына туры килә торган уртача айлык жыелма керем күләме торак урын сатып алуга яисә төзүгә кредит алуга дәгъва итәргә мөмкинлек бирмәсә ($\text{П/ДС} > 30\%$ яисә $\text{О/ДС} > 40\%$) - гражданны наем шартнамәсе буенча торак урын бирелүгә мохтаж дип тану турында карар кабул ителә;

2) гаиләнең акча туплау мөмкинлекләре житмәгән акчалар күләменә тигез

яисә аннан артыграк булса ($H \geq ПЖ$) - гражданны наем шартнамәсе буенча торак урын бирелүгә мохтаж дип танудан баш тарту турында карар кабул ителә;

3) Әгәр житмәгән акчалар күләме гаиләнең аларны туплау мөмкинлегеннән ($ПЖ > H$) артык булса, әмма гаилә торак бина сатып алу яки төзү өчен кредит алуга дөгъва итә ала ($П / ДС \leq 30\%$, $О / ДС \leq 40\%$), шул чакта гражданны найм килешүе буенча торак бина бирүгә мохтаж дип тану турындагы конкрет карар тиешле муниципаль берәмлектә торак базарының үсеш дәрәжәсенә бәйле булырга мөмкин торак бинаны сатып алу яки төзү максатларына кредит бирү, ул билгеләнә:

а) торак сатып алуга кредит бирүне тәмин итүче кредит оешмалары (ипотека, өлешле төзелеш, торак-жыю кооперативлары һәм башкалар) булу;

б) торак кредитларын субсидияләү буенча региональ яки муниципаль программалар булу;

в) гариза бирүче гражданды торак сатып алуга яисә төзүгә кредит бирү яисә бирүдән баш тарту турында банкның конкрет карары белән.

Эшләр идарәчесе:

Д.Р. Сабирзянова